

Sygn. akt IV Ka 687/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2016r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie w IV Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ryszard Małachowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Daria Kozłowska

przy udziale Prokuratora Prok. Okr.(...) i przedstawicielki Urzędu Skarbowego w G. M. W.

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2016r.

sprawy **Z. S.**

oskarżonej z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i z art. 57 § 1 kks

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w(...)

z dnia 22 marca 2016r. sygn. II K 1/16

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz r.pr. S. S. kwotę 516,60 (pięciuset szesnastu i 60/100) złotych, w tym 96,60 (dziewięćdziesięciu sześciu i 60/100) złotych podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej obrony oskarżonej z urzędu przed Sądem Okręgowym jako drugą instancją,

III. zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe związane z postępowaniem odwoławczym, w tym 570 (pięćset siedemdziesiąt) złotych opłaty.

SSO Ryszard Małachowski

Sygn. akt IV Ka 687 / 16

UZASADNIENIE

Z. S. została oskarżona o to, że:

I. będąc płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych, w okresie od dnia 21.03.2014r. do dnia 21.01.2015r. nie wpłaciła na rachunek Urzędu Skarbowego w G., w ustawowym terminie, tj. do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczkę, zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych pobranych za okres od lutego do grudnia 2014r., wykazanych w deklaracji rocznej o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za 2014 rok PIT-4R, w łącznej kwocie 21.672 zł, to jest o przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks

II. prowadząc pozarolniczą działalność gospodarczą i uzyskując z tego tytułu dochód, w okresie od 21.01.2015 r. do 02.05.2015 r., uporczywie nie wpłacała na rachunek Urzędu Skarbowego w G., w ustawowym terminie podatku dochodowego od osób fizycznych za 2014r. w kwotach wynikających z zeznania podatkowego PIT-36 za 2014 r., tj. za

grudzień 2015r. w kwocie 12.429 zł, w terminie do 20 stycznia 2015r. oraz w terminie do 30 kwietnia 2015r. podatku należnego za 2014r. w kwocie 12.818 zł, to jest o wykroczenie skarbowe z art. 57 § 1 kks.

Sąd Rejonowy w (...) wyrokiem z dnia 22 marca 2016r., sygn. akt II K 1 / 16, uznał Z. S. za winną popełnienia zarzucanego jej w pkt I części wstępnej wyroku czynu i za to przestępstwo skarbowe, na podstawie art. 77 § 2 kks, wymierzył jej karę grzywny w wysokości 40 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 80 złotych.

Nadto uznał Z. S. za winną popełnienia zarzucanego jej w pkt II części wstępnej wyroku czynu, zamieniając datę grudzień 2015r. na datę grudzień 2014r. i za to wykroczenie skarbowe, podstawie art. 57 § 1 kks wymierzył jej karę grzywny w wysokości 2.500 złotych.

Na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 kpk i art. 113 § 1 kks przyznał od Skarbu Państwa na rzecz r.pr. S. S. kwotę 1.505,52 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu w postępowaniu przygotowawczym i sądowym, w tym podatek od towarów i usług.

Na podstawie art. 627 kpk zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym wymierzył jej 570 złotych opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonej. Zaskarżonemu w całości wyrokowi zarzucił:

- obrazę prawa materialnego przez uznanie oskarżonej za winną popełnienia czynu określonego w art. 57 § 1 kks, tj. przyjęcie, że w zachowaniu oskarżonej zachodzi znamię uporczywości, podczas gdy mamy do czynienia z jednorazowym zaniechaniem zapłaty podatku;

- obrazę przepisów postępowania mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 7 kpk i art. 4 kpk oraz art. 410 kpk poprzez nieuwzględnienie okoliczności ujawnionych w toku postępowania, co skutkowało niezastosowaniem wobec oskarżonej Z. S. warunkowego umorzenia postępowania karnego co do czynu z art. 77 § 2 kks.

Z ostrożności procesowej skarżący zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił rażącą niewspółmierność kary poprzez nieuwzględnienie całokształtu okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonej.

Podnosząc powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie oskarżonej od popełnienia zarzucanego jej czynu z art. 57 § 1 kks oraz o warunkowe umorzenie postępowania co do przestępstwa z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks. Ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów postępowania, w tym wynagrodzenia z tytułu reprezentowania oskarżonej, nieznaney z miejsca pobytu, według norm przepisanych oświadczając, że koszty te nie zostały ani w całości, ani w części uiszczone.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy Z. S. okazała się niezasadna.

Przystępując do analizy zarzutów zawartych we wniesionym przez obrońcę Z. S. środkiem odwoławczym wskazać należy, że Sąd merytoryczny dokonał właściwej oceny całokształtu ujawnionych okoliczności uznając Z. S. winną popełnienia zarzucanego jej wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 kks. Zgodnie z treścią powołanego przepisu podatnik, który uporczywie nie wpłaca w terminie podatku podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe. W rozpoznawanej sprawie Sąd I instancji, w odróżnieniu od skarżącego, prawidłowo zinterpretował znamię uporczywości uznając, iż na gruncie powołanego przepisu, uporczywie niepłacenie podatku to bądź długotrwałe, niekoniecznie powtarzające się, a więc i jednorazowe, lecz długie, opóźnienie w jego uregulowaniu, bądź też wielokrotne, powtarzające się niepłacenie podatku w terminie. Dla przyjęcia bowiem znamienia uporczywości możliwe (z uwagi na to, że podatki oprócz powtarzalnych zobowiązań mogą występować również w formie jednorazowych danin) jest interpretowanie go zarówno przez pryzmat długotrwałości występującego stanu niepłacenia regularnych należności, jak i poprzez

opóźnianie, mimo np. wezwań właściwego organu, spełnienia obowiązku jednorazowego. W niniejszej zaś sprawie obwiniona prowadząc pozarolniczą działalność gospodarczą i osiągając z tego tytułu dochód, mimo że posiadała przecież wiedzę o obowiązku zapłaty podatku dochodowego od osób fizycznych – złożyła bowiem w ustawowym terminie zeznanie podatkowe za rok 2014r., w którym wskazała osiągnięty w tym okresie dochód - to nie wpłaciła na rachunek Urzędu Skarbowego w G. zaliczki za grudzień 2014r. w kwocie 12.429 zł do dnia 20 stycznia 2015r. oraz podatku należnego za 2014r. w kwocie 12.818 zł do dnia 30 kwietnia 2015r. Z. S. nie uiściła należnego podatku nie tylko we wskazanych terminach, ale także nie uczyniła tego później, gdy wszczęto przeciwko niej postępowanie egzekucyjne; nie wystąpiła także z wnioskiem do Urzędu Skarbowego o rozłożenie na raty czy odroczenie płatności, który, złożony z odpowiednim wyprzedzeniem mógłby, w razie przychylniej decyzji, umożliwić jej ich uregulowanie w nowym, ustalonym przez organ podatkowy, terminie. Skoro zatem Z. S., pomimo istnienia opisanych wyżej możliwości, nie skorzystała z nich, słusznie przyjął Sąd I instancji, że zachowanie obwinionej nacechowane było złą wolą; Z. S. wszak nie podjęła żadnych kroków, by wykazać, że jest inaczej. Co więcej i co trafnie podkreślił Sąd Rejonowy, Z. S. nie uiściła ww. podatków, mimo że w okresie od stycznia do września 2015r. uzyskała z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej przychód w wysokości przeszło 300.000 zł, a w 2014r. uzyskała dochód z tytułu świadczeń z ZUS. Mając zatem to wszystko na uwadze, stwierdzić należy, że Sąd meriti prawidłowo uznał, iż oskarżona ewidentnie uporczywie nie płaciła ww. podatków i to nie dlatego, że nie posiadała środków finansowych na pokrycie tych zobowiązań, lecz dlatego, że lekceważyła to zobowiązanie.

Sąd I instancji prawidłowo zatem ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy, z którego wysnuł trafne wnioski, uznając Z. S. winną popełnienia zarzucanego jej wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 kks. Tym samym stwierdzić należy, iż brak jest na gruncie mniejszej sprawy podstaw, jak tego chce apelujący, do uniewinnienia Z. S. od popełnienia zarzucanego jej czynu z art. 57 § 1 kks.

Brak było także podstaw do warunkowego umorzenia postępowania karnego w stosunku do Z. S. w zakresie zarzucanego jej przestępstwa z art. 77 § 2 kks.

Oskarżona – jak prawidłowo ustalił Sąd Rejonowy i czego nie kwestionował także skarżący, będąc płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych, dokonywała obliczeń i pobierała zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych za okres od lutego do grudnia 2014r. oraz złożyła deklarację PIT-4R za rok 2014r., jednak nie dopełniła obowiązku w zakresie wpłacenia na rachunek Urzędu Skarbowego pobranych od pracowników zaliczek.

Wskazać należy, że stosownie do treści art. 66 § 1 kk w zw. z art. 20 § 2 kks, Sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa.

Tymczasem w niniejszej sprawie Sąd meriti trafnie ocenił, że stopień społecznej szkodliwość przypisanego oskarżonej przestępstwa skarbowego z art. 77 § 2 kks jest średni. Wskazuje na to z jednej strony okoliczność, że narażone na uszczuplenie należności podatkowe nie były zbyt wysokie, z drugiej jednak zauważyć należy, że Z. S. nie uiszczając należnych podatków nie wypełniała podstawowych dla płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych obowiązków godząc w ten sposób w prawidłowe funkcjonowanie systemu podatkowego. Co istotne również oskarżona nie wpłaciła kwoty pobranego podatku za okres od lutego do grudnia 2014r. w wyznaczonych terminach, to jest do 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaliczkę pobrano, nie uczyniła tego także później, ani nie wystąpiła o rozłożenie na raty czy odroczenie terminu płatności tych należności podatkowych. Powyższa postawa oskarżonej, która nie uczyniła nic, by uregulować wskazaną należność publicznoprawną, przedkładając własne interesy i chęć zysku nad obowiązek podatkowy, nie daje podstaw do przypuszczenia, że pomimo warunkowego umorzenia prowadzonego przeciwko niej postępowania karnego o czyn z art. 77 § 2 kks, będzie ona przestrzegała porządku prawnego, w szczególności że nie popełni przestępstwa.

Stwierdzić zatem należy, że Sąd I instancji prawidłowo ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy, z którego wysnuł trafne wnioski, uznając Z. S. za winną popełnienia czynu z art. 77 § 2 kks i przyjmując, że brak jest podstaw do przyjęcia pozytywnej prognozy kryminologicznej co do zachowania się oskarżonej w przyszłości, a tym samym do warunkowego umorzenia prowadzonego wobec niej postępowania karnego o czyn z art. 77 § 2 kks.

Sąd Okręgowy nie podzielił również zarzutu apelującego, iż wymierzone Z. S. kary grzywny są rażąco niewspółmiernie surowe. Sąd Rejonowy trafnie bowiem uznając, iż stopień społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonej czynu z art. 77 § 2 kks kształtuje się na średnim poziomie wymierzył jej 40 stawek dziennych, analizując zaś sytuację majątkową oskarżonej, w tym jej warunki rodzinne, stosunki majątkowe oraz możliwości zarobkowe, ustalił wysokość pojedynczej stawki dziennej grzywny na kwotę 80 zł. Podobnie ustalając wymiar kary grzywny za wykroczenie skarbowe z art. 57 § 1 kks na kwotę 2.500 zł Sąd meriti miał na względzie średni stopień społecznej szkodliwości tego czynu, a także aktualną sytuację majątkową Z. S.. Wskazać należy, że o tak ukształtowane kary grzywny są adekwatne do stopnia winy i społecznej szkodliwości przypisanych oskarżonej czynów. Kary te są wystarczające także, aby spełnić jeden z zasadniczych celów kary, jakim jest sprawiedliwa odpłata za popełnione czyny zabronione, powinny również uzmysłwić oskarżonej naganność jej postępowania oraz wdrożyć ją do poszanowania porządku prawnego i zasad współżycia społecznego. Orzeczone kary będą także czynić zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości oraz stanowić wystarczającą przestrożę dla innych potencjalnych sprawców tego rodzaju czynów zabronionych wywołując u nich refleksję nad relacją ewentualnych korzyści wynikających z ich popełniania, a sumą ujemnych następstw związanych z grożącą za nie odpowiedzialnością karną.

Nie podziеляjąc zarzutów i wniosków apelacji Sąd odwoławczy, na podstawie art. 437 § 1 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

O zasądzeniu od Skarbu Państwa na rzecz r. pr. S. S. kosztów nieopłaconej obrony oskarżonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie § 17 ust. 2 pkt 4 i § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2015r., poz. 1805).

Na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 634 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks orzeczono o wydatkach związanych z postępowaniem odwoławczym, zaś o opłacie na mocy art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt 1 w zw. z art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz. U. z 1983 r., nr 49, poz.223 ze zm.), nie znajdując podstaw do zwolnienia oskarżonej od zapłaty tych należności.

SSO Ryszard Małachowski